

Kaupunkiympäristölautakunnan alaisen toiminnan talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2024-2026 / TeA

VD/6353/02.01.00.00/2022
TeA/JH

Yleinen taloudellinen tilanne

Kehysvalmistelua on tehty poikkeuksellisissa olosuhteissa Venäjän aloitettua hyökkäyssodan 24.2.2022 Ukrainassa ja koronavirusepidemian jatkumisen vuoksi. Talouteen liittyy näin ollen paljon epävarmuutta ja ennustaminen on vaikeutunut huomattavasti.

Julkisen talouden menot ja tulot ovat rakenteellisesti epätasapainossa mm. väestön ikääntymisen takia. Kuntatalouden toimintamenojen kasvun arvioidaan hidastuvan noin 1,8 prosenttiin vuonna 2022. Menojen kasvua ylläpitävät muun muassa pääministeri Marinin hallitusohjelman mukaiset kuntien tehtävien laajennukset, joiden kustannukset nousevat vuosittain.

Koronaviruksen edellyttämien suojautumis- ja torjuntatoimien kustannusten ja niitä vastaavan rahoituksen on oletettu kehysarviossa olevan vuonna 2023 yhtä suuret. Lisäksi uusia menoja muodostuu Ukrainan sotaa pakenevista, joista syntyviä kuluja hallitus on sitoutunut korvaamaan kunnille.

Vuosi 2023 on hyvin poikkeuksellinen kuntataloudessa niin menojen kuin tulojenkin kehityksen osalta, sillä sote-uudistuksen seurauksena kuntien toiminnan kustannukset vähenevät ja käyttötalousmenoista siirtyy pois noin puolet. Toimintamenojen arvioidaan alenevan 54 prosenttia vuonna 2023. Kuntataloudessa tuottavuutta ja tehokkuutta lisäävien rakenteellisten uudistusten tarve säilyy sote-uudistuksen jälkeenkin, sillä menojen ja tulojen välillä on rakenteellinen epätasapaino. Sote- ja pelastustoimen palveluiden siirtyessä hyvinvointialueille kuntien mahdollisuudet tasapainottaa talouttaan menoja sopeuttamalla kaventuvat. Samanaikaisesti investointitarpeet pysyvät kuitenkin muuttoliikkeen ja rakennuskannan iän vuoksi mittavina.

Hyvinvointialueuudistuksen vuoksi vuodelta 2023 poistuu hyvinvointi- ja sosiaalihuollon sekä pelastustoimen menot ja lisäksi hyvinvointialueille siirtyy kaupungilla olleita muitakin toimintoja. Näiden kulujen kattamiseksi kuntien kunnallisveroprosenttia leikataan 12,64 prosenttiyksikköä. Lisäksi yhteisöveron osuutta leikataan noin 30 prosenttia ja myös valtionosuuksia leikataan niiden sote-erien mukaisesti.

Vuonna 2023 kunnille tilitetään verotuloja osin vielä vanhojen verovuosien pohjalta, joten vuoden 2023 verotulot ovat huomattavasti korkeammat kuin ne tulevat olemaan tulevina vuosina. Tämä nostaa vuoden 2023 vuosikatetta ja tilikauden tulosta normaalitasoa korkeammaksi.

Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2024–2026

Vuoden 2023 talousarvion kehys Vantaan vuoden 2023 talousarvion kehysten lähtökohtana ovat Vantaan tuottavuus- ja kasvuohjelma 2021–2025 sekä kaupunkistrategia 2022–2025.

Kehyspäätöksessä (KH 6.6.2022) HSL-kuntayhtymän infrakorvaukset sekä joukkoliikennemaksut esitettiin kehyksessä alustavina arvioina ja niitä on tarkennettu vastaamaan HSL:n talousarviovalmistelua. Kehyksessä hyvinvointialueelta saatavat vuokratulot oli huomioitu liian suurina ja talousarviossa tulot on palautettu todennäköiseen tasoon. Epävarmuutta vuokratasoon tuo muun muassa se, että monet vuokratut kiinteistöt voidaan myös mahdollisuuksien mukaan myydä.

Hyvinvointialueuudistuksella on merkittäviä vaikutuksia toimialan vuokratuloihin ja menoihin. Lisäksi hyvinvointialueelle siirtyy 6 henkilöä.

Talousarviossa 2023 toimialan tuloiksi on asetettu noin 286 milj. euroa ja menoiksi noin 239 milj. euroa. Näin ollen talousarviossa 2023 toimintakate on 47 milj. euroa. Kehyksessä on koko kaupungin tasolla ennakoitu vuonna 2022 todennäköisesti toteutuvan kunta-alan palkkaratkaisun vaikutukset vuodelle 2023, mutta luvut eivät sisälly vielä toimialan talousarviolukuihin.

Toimialan ja palvelualueiden toiminnankuvauksissa on yksityiskohtaisemmin selvitetty mm. keskeisiä tavoitteita, strategian pohjana olevia toimintaympäristön muutoksia, palvelustrategiaa ja -tuotantoa sekä muita taloussuunnitteluun ja toimintaan vaikuttavia tekijöitä.

Sitovat tavoitteet ja toimialan tulokortti

Valtuustokauden strategiaa toteutetaan vuosittain valtuustotasoisten sitovien tavoitteiden sekä toimialojen tavoitteiden ja tulokorttien kautta. Sitovat tavoitteet ovat valtuustossa hyväksyttävii toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita, jotka edistävät valtuustokauden strategisten päämäärien toteutumista. Ehdotukset vuoden 2023 toimialan tulokortiksi ja sitoviksi tavoitteiksi esitetään talousarvion 2023 yhteydessä.

Henkilöstösuunnitelma 2023–2026

Toimialan henkilöstösuunnitelma on osa strategisen suunnittelun kokonaisuutta. Toimialan tavoitteena on toteuttaa Vantaan kaupungin strategiaa käytännön tasolla ennakoimalla, suunnittelemalla ja toimeenpanemalla muutokset resurssiviisaasti ja tehokkaasti. Ennakoivan suunnittelun myötä avautuvien vakanssien toimenkuva voidaan muokata toimialan tarpeita palvelevaksi. Kaupungin kasvaessa myös kaupungin henkilöstömäärä kasvaa. Uusien vakanssien perustamisessa pyritään kuitenkin harkittuihin ja maltillisiin lisäyksiin. Talousarviossa on varauduttu 14 uuteen vakanssiin. Talousarvio 2023 pitää sisällään määrärahat vakinaiselle sekä tiedossa olevalle määräaikaiselle henkilöstölle.

Investoinnit

Kehyksessä kaupungin suunniteltu bruttoinvestointitaso vuodelle 2023 on 158,3 milj. euroa (investointiosa netto 152,2 milj. euroa). Kaupunkiympäristölautakunnan alaiseen toimintaan ei kuulu investointeja.

Kaupunkiympäristölautakunta 20.9.2022 § 6

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) tehdä liitteen 1 mukainen taloussuunnitelmaesitys 2023–2026 käyttötalouden osalta,
- b) tehdä liitteen 1 mukainen esitys vuoden 2023 kaupunkiympäristön toimialan tulokortiksi kaupunkiympäristölautakunnan osalta,
- c) merkitä tiedoksi liitteen 2 mukainen henkilöstösuunnitelma 2023–2026.

Käsittely:

Puheenjohtaja Anssi Aura teki asiaan seuraavat muutosesitykset:

Muutetaan talousarvioliitteen lause sivun 4 kappaleesta 4 ”Ratikan tuoma kaupunkikehitys ehkäisee myös alueiden eriytymistä, tukee keskustojen elinvoimaisuutta ja kaupungin hiilineutraaliustavoitteita.” muotoon: ”Ratikan tuoman kaupunkikehityksen tavoitteena on ehkäistä alueiden eriytymistä, tukea

keskustojen elinvoimaisuutta ja kaupungin hiilineutraaliustavoitteita." Muutosesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätään talousarvioliitteen sivulle 4 pientalo-ohjelmaa käsittelevän kappaleen loppuun lause: "Osana pientalo-ohjelmaa etsitään ja kaavoitetaan uusia pientaloalueita." Muutosesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätään talousarvioliitteen sivun 4 toisen kappaleen toiseksi viimeiseksi lauseeksi: "Ilmastonmuutos huomioidaan korjaus- ja uudisrakentamisessa." Muutosesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutetaan talousarvioliitteen sivun 4 toisen kappaleen lause "Kaupungin omassa rakentamisessa kiinnitetään huomiota rakentamisen päästöihin ja kaupungin toimitiloissa niiden energiankulutukseen." muotoon: "Kaupungin omassa rakentamisessa vähennetään rakentamisen päästöjä ja kaupungin toimitiloissa vähennetään energiankulutusta." Muutosesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutetaan talousarvioliitteen sivun 5 ensimmäisestä kappaleesta lause "Toimialan tavoitteiden toteutumisen suurin riski on yleinen taloudellinen kehitys, Ukrainan sota ja sen mahdolliset seurannaisvaikutukset rakennusalalle, mikä vaikuttaa erityisesti maanmyyntitavoitteisiin, asuntotuotantoon ja muiden kaupunkikehityshankkeiden toteutumiseen sekä energian saatavuuteen." muotoon: "Toimialan tavoitteiden toteutumisen suurin riski on yleinen taloudellinen kehitys ja Ukrainan sodan aiheuttamat mahdolliset seurannaisvaikutukset rakennusalalle. Vaikutukset voivat olla negatiivisia erityisesti maanmyyntitavoitteisiin, asuntotuotantoon ja muiden kaupunkikehityshankkeiden toteutumiseen sekä energian saatavuuteen." Muutosesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätään talousarvioliitteen sivun 12 loppuun lause: "Vuoden 2023 kaavoitusohjelmaan otetaan Kartanonkoski 2.0 -tyyppisiä yhdistettyä kerros- ja pientalorakentamista sisältäviä kohteita." Muutosesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätään talousarvioliitteen sivun 14 toisen kappaleen loppuun lause: "Uusissa rakennuksissa otetaan huomioon koko elinkaaren aikana syntyvät päästöt." Muutosesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätään talousarvioliitteen sivun 14 kappaleeseen 5 lause: "Topten-toiminnan periaatteet esitellään kaupunkiympäristölautakunnalle 6/2023 mennessä." Muutosesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätään talousarvioliitteen Kukoistavien kaupunkikeskusten otsikon alle toimialan keskeisiin tavoitteisiin ja tulokorttiin seuraava tavoite: "Perustetaan valtuustosopimuksen mukainen poliittinen ohjausryhmä." Tavoitteen mittarit laaditaan virkatyönä kaupunkiympäristön toimialalla. Muutosesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutetaan tulokortin tavoitteen 20.1. Luonnon monimuotoisuuden edistäminen mittarin tavoitetaso muotoon: "Tiekartan edellyttämät toimenpiteet suunniteltu ja toimeenpano käynnistetty." Muutosesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätään tulokortin tavoitteeseen 22.2. Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa uusi mittari "Liikenteen kasvihuonekaasupäästöt laskevat". Mittarin lähtötaso HSY:n laskennasta ja tavoite Resurssiviisauden tiekartasta. Muutosesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätään talousarvioliitteen sivulle 5 toimialan keskeisiin tavoitteisiin lause: "Hyvinvointikeskuksen kaavoittaminen Jokiniemeen käynnistetään välittömästi tonttivarauksen varmistuttua." Puheenjohtaja

totesi, ettei muutosesitystä voida hyväksyä yksimielisesti ja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat apulaiskaupunginjohtajan esitystä, äänestävät jaa, ja ne, jotka kannattavat tehtyä muutosesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 2 jaa-ääntä (Kostilainen, Rautavaara) ja 15 ei-ääntä (Ahokas, Eklund, Erkkilä, Hartikainen, Haverinen, Iivarinen, Jääskeläinen, Karhu, Merelä, Rahkala, Suni, Tamminen, Virkamäki, Åstrand, Aura). Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hyväksytyksi.

Päätös:

Päätettiin

- a) tehdä muutetun liitteen 1 mukainen taloussuunnitelmaesitys 2023–2026 käyttötalouden osalta,
- b) tehdä muutetun liitteen 1 mukainen esitys vuoden 2023 kaupunkiympäristön toimialan tulokortiksi kaupunkiympäristölautakunnan osalta,
- c) merkitä tiedoksi liitteen 2 mukainen henkilöstösuunnitelma 2023–2026.

Liitteet:

1. Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2024–2026, kaupunkiympäristölautakunnan alainen toiminta (II)
2. Kaupunkiympäristön henkilöstösuunnitelma 2023–2026

Täytäntöönpano: talousohjaus

Muutoksenhakuohje: 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti, puh. 043 8268687
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi